

Vergaderjaar 2015–2016

34 350 J

Wijziging van de begrotingsstaat van het Deltafonds voor het jaar 2015 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2 HERDRUK¹

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2015 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van het Deltafonds.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

¹ Herdruk op verzoek SDU wegens metadata

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1.	Leeswijzer	2
2.	De producten	3
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	4
2.2	De productartikelen	4
2.3	Bijlagen	12
	A. Verdiepingsbijlage	12
	B. Projectoverzichten	22

1. Leeswijzer

Algemeen

De opzet en structuur van de onderliggende supplettoire begroting voor het Deltafonds is gebaseerd op de Rijksbegrotingsvoorschriften van het Ministerie van Financiën.

Mede naar aanleiding van overleg met uw Kamer zijn in aanvulling op deze regelgeving voor dit fonds de onderstaande punten.

- In de artikelgewijze toelichting wordt in de tabel «Budgettaire gevolgen van uitvoering» aangegeven welke uitvoeringsmutaties al in de ontwerpbegroting 2016 (Miljoenennota) hebben gestaan. Hierdoor wordt inzichtelijk welke informatie nieuw is voor uw Kamer en welke informatie mogelijk al betrokken is bij eerdere debatten of feitelijke vragen. Daarnaast kan gemakkelijker worden nagaan welke meerjarige consequenties een mutatie heeft; meerjarige consequenties staan immers wel in de begroting (waarnaar wordt verwezen), maar niet in de 2e supplettoire begroting (die alleen over uitvoeringsmutaties van het lopende jaar gaat).
- De tabel «Budgettaire gevolgen van uitvoering» geeft in afwijking van de Rijksbegrotingsvoorschriften een overzicht van mutaties die eerder het jaar zijn geaccordeerd (in plaats van standen), zodat de Kamer gemakkelijker kan zien in hoeverre de middelen van een productartikel reeds eerder dat jaar zijn gewijzigd.
- Het opnemen van gedetailleerde projectinformatie in de supplettoire begrotingen conform begroting en jaarverslag (brief van 4 november 2009 naar aanleiding van toezegging verbetering informatievoorziening bij WGO van 24 juni 2009);
- Het inzicht in de budgetten van de planuitwerkingen- en verkenningen programma's wordt vergroot door begrotingsmutaties expliciet in de MIRT tabellen zichtbaar te maken op projectniveau (toezegging WGO van 22 juni 2011);
- Mutaties op de beschikbare budgetten worden in de (niet voorgeschreven) Verdiepingsbijlage op artikelonderdeelniveau voor de volledige looptijd tot en met 2028 inzichtelijk gemaakt (in lijn met groeiparagraaf uit de begroting lenM voor 2013).
- Naar aanleiding van de aanbeveling uit het rapport van de Tijdelijke commissie onderhoud en innovatie spoor (Kamerstukken II, 2011/2012, 32 707, nr. 9, blz. 22) wordt de volgende normering gehanteerd bij het toelichten van begrotingsmutaties. Dit houdt in dat artikelonderdelen en projecten, waarbij het verschil kleiner is dan de aangegeven norm niet worden toegelicht (tenzij beleidsmatig toch relevant). Vanaf het begrotingsjaar 2016 zal worden gewerkt met een rijksbrede uniforme normering (zie Kamerstukken II, 2014/2015, 31 865, nr. 69).

Begrotingsbedrag	Verschil
< € 4,5 miljoen	> 50%
€ 4,5 – € 22,5 miljoen	> € 2,5 miljoen
> € 22,5 miljoen	> 10%
> € 50 miljoen	> € 5 miljoen

Opbouw

Dit wetsvoorstel kent een opbouw waarbij afhankelijk van de informatie-behoefte verder kan worden ingezoomd. Het wetsvoorstel is als volgt opgebouwd.

1. Allereerst is de begroting(wet)staat voor het Infrastructuurfonds voor het jaar 2015 opgenomen. Deze dient ter autorisatie van de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, uitgaven- en ontvangstenramingen worden voorgesteld.
2. Daarna is eerst op hoofdlijnen (paragraaf 2.1) inzicht verstrekt in de belangrijkste budgettaire voorstellen die leiden tot wijziging van de begroting. Hiermee wordt snel een indruk verkregen van de inhoud van dit wetsvoorstel.
3. In de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2) zijn in de tabellen budgettaire gevolgen van uitvoering de mutaties in de 2e suppletore begroting uitgesplitst in miljoenennota- en najaarsnotamutaties. De miljoenennotamutaties zijn reeds in de, aan uw Kamer voorgelegde, ontwerpbegroting 2016 (Kamerstukken II, 2015/2016, 34 300 A, nr. 2) toegelicht. De najaarsnotamutaties worden onder de tabellen op het niveau van het artikelonderdeel toegelicht. Dit rekening houdend met de normering zoals eerder met uw Kamer is gedeeld.
4. Als onderdeel van de artikelgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonderdeelniveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerpbegroting 2015 weergegeven, waarbij de miljoenennota- en najaarsnotamutaties zijn verbijzonderd.
5. Tenslotte zijn in de bijlage van dit wetsvoorstel de MIRT-projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT-tabellen zijn voorzien van toelichtingen indien sprake is van een wijziging in het kasbudget 2015, een wijziging in het taakstellend projectbudget en/of als wijzigingen optreden in de oplevering van het project ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2016 (Kamerstukken II, 2015/2016, 34 300 A, nr. 2). In de kolom vorig is de stand Ontwerpbegroting 2016 opgenomen. Ten aanzien van de toelichtingen wordt rekening houdend met de normering zoals eerder met uw Kamer is gedeeld.

2. De producten

Dit wetsvoorstel sluit aan bij de Najaarsnota 2015 van het Ministerie van Financiën en bevat alleen begrotingsmutaties die betrekking hebben op de uitvoering van reeds ingezet beleid.

De mutaties zijn hieronder in tabelvorm weergegeven en toegelicht. De budgettaire gevolgen van de begrotingsmutaties zijn verder onder 2.2 op de productartikelen zichtbaar gemaakt.

2.1 Overzicht uitgaven- en ontvangsten mutaties

Suppletore mutaties 2015 (2e suppletore begroting) (in € mln.)

	Art.	Uitgaven	Ontvangsten
Stand ontwerpbegroting 2015		1.374,6	1.374,6
Stand vastgestelde begroting 2015		1.374,6	1.374,6
Stand 1e suppletore begroting 2015		1.246,8	1.246,8
– mutaties Miljoenennota 2016 (uitkomst 2015)		– 27,3	– 27,3
– mutaties 2e suppletore begroting			
1. Saldo 2015	diversen	– 50,0	
2. Bijdrage EZ in project De Kier	1 en 5	3,6	3,6
3. Overboekingen naar Provinciefonds	1,2 en 6	– 3,3	– 3,3
4. CAO-akkoord	5 en 6	1,1	1,1
Overige mutaties		0,3	0,3
Stand 2e suppletore begroting		1.171,2	1.221,2

Toelichting

1. Saldo 2015

De najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 50 miljoen; dit saldo wordt gevormd door lagere uitgaven. Het voordelig saldo 2015 zal beschikbaar blijven voor het Deltafonds en aan 2016 worden toegevoegd. Voor een nadere (projectgewijze) toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen bij de afzonderlijke begrotingsartikelen.

2. Bijdrage EZ in project De Kier

Van het Ministerie van Economische Zaken is een bedrag van € 3,6 miljoen ontvangen als compensatie voor aankoop gronden project de Kier. Deze gelden vloeien terug naar de programmaruimte, waaruit de grondaankopen zijn voorgefinancierd, en worden vervolgens doorgeschoven naar 2016.

3. Overboekingen naar Provinciefonds

De overboekingen naar het Provinciefonds betreffen de bijdrage van het Rijk in de proceskosten Ooijen Wanssum (€ 2,7 miljoen) en voor het jaar 2015 wordt € 0,6 miljoen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van de zoetwatermaatregelen uit het Deltaplan Zoetwater.

4. CAO-akkoord

Tussen Minister Blok voor Wonen en Rijksdienst en de vertegenwoordigers van de vakbonden, is een CAO-akkoord gesloten voor rijksambtenaren. Onderdeel hiervan is een eenmalige uitkering van € 500 bruto in 2015. Voor lenM betreft dit € 11,6 miljoen om uitvoering te geven aan dit loonakkoord. Hiervan wordt € 1,7 miljoen binnen de lenM begroting zelf gereserveerd en wordt er € 9,8 miljoen overgeboekt vanuit het Ministerie van Financiën naar lenM. Daarnaast wordt er € 1,9 miljoen doorgeschoven naar 2016, omdat een deel van de aan de uitkering gekoppelde pensioenlasten van het loonakkoord in 2016 blijkt te vallen. De verdeling van de eenmalige uitkering binnen lenM loopt via Hoofdstuk XII artikel 99 Nominaal en onvoorzien en wordt bij Tweede suppletore begroting verdeeld over Hoofdstuk XII (€ 3,5 miljoen), het Infrastructuurfonds (€ 5,0 miljoen) en het Deltafonds (€ 1,1 miljoen).

2.2 De productartikelen

In de tabellen budgettaire gevolgen van uitvoering zijn de mutaties in de 2e suppletore begroting uitgesplitst in miljoenennota- en najaarsnotamutaties. De miljoenennotamutaties zijn reeds in de, aan uw Kamer

voorgelegde, ontwerpbegroting 2016 (Kamerstukken II, 2015/2016, 34 300 A, nr. 2) toegelicht. De najaarsnotamutaties worden onder de tabellen op het niveau van het artikelonderdeel toegelicht. Dit rekening houdend met de normering zoals eerder met uw Kamer is gedeeld. Als onderdeel van de artikelgewijze toelichting is in de verdiepingsbijlage per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonderdeelniveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerpbegroting 2015 weergegeven, waarbij de miljoenennota- en najaarsnotamutaties zijn verbijzonderd.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2015 (Bedragen in € 1.000)

1 Investeren in waterveiligheid	Stand ontwerp-begroting	Mutaties via NvW en amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting	
	(1)	(2)	(3)	Milj.nota Najaarsnota	(5)	(7)=(1) t/m (5)	
Verplichtingen	1.021.070	0	- 244.269	32.382	- 373.337	- 340.955	435.846
Uitgaven	903.737	0	- 112.067	- 51.368	- 23.378	- 74.746	716.924
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>						<i>100%</i>
<i>1.01 Grote projecten waterveiligheid</i>	<i>792.671</i>	<i>0</i>	<i>- 33.390</i>	<i>- 176.562</i>	<i>- 38.186</i>	<i>- 214.748</i>	<i>544.533</i>
1.01.01 Programma HWBP-2 Waterschapsprojecten	322.940	0	1.699	- 148.558	- 37.022	- 185.580	139.059
1.01.02 Programma HWBP-2 Rijksprojecten	10.408	0	7.354	- 10.545	1.138	- 9.407	8.355
1.01.03 Ruimte voor de rivier	418.147	0	- 37.845	- 2.793	275	- 2.518	377.784
1.01.04 Maaswerken	41.176	0	- 4.598	- 14.666	- 2.577	- 17.243	19.335
<i>1.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid</i>	<i>105.716</i>	<i>0</i>	<i>- 79.524</i>	<i>123.730</i>	<i>17.082</i>	<i>140.812</i>	<i>167.004</i>
1.02.01 Verkenningen en planuitwerkingsprogramma	2.708	0	18.759	- 9.619	- 6.442	- 16.061	5.406
1.02.02 Realisatieprogramma	103.008	0	- 98.283	133.349	23.524	156.873	161.598
<i>1.03 Studiekosten</i>	<i>5.350</i>	<i>0</i>	<i>847</i>	<i>1.464</i>	<i>- 2.274</i>	<i>- 810</i>	<i>5.387</i>
1.03.01 Studie en onderzoekskosten	5.350	0	847	1.464	- 2.274	- 810	5.387
1.03.02 Overige studiekosten	0	0	0	0	0	0	0
<i>1.04 GIV/PPS</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>1.09 Ontvangsten Investeren in waterveiligheid</i>	<i>246.003</i>	<i>0</i>	<i>- 14.402</i>	<i>- 32.642</i>	<i>5.689</i>	<i>- 26.953</i>	<i>204.648</i>
1.09.01 Ontvangsten waterschappen HWBP-2	171.000	0	- 27	0	0	0	170.973
1.09.02 Overige ontvangsten HWBP-2	0	0	- 1.056	1.056	0	1.056	0
1.09.03 Ontvangsten waterschappen nHWBP	9.042	0	0	0	0	0	9.042
1.09.04 Overige ontvangsten nHWBP	0	0	0	0	0	0	0
1.09.05 Overige aanleg ontvangsten	65.961	0	- 13.319	- 33.698	5.689	- 28.009	24.633

1.01 Grote projecten waterveiligheid

Op dit artikelonderdeel vinden in grote lijnen bij Najaarsnota twee mutaties plaats die leiden tot een verlaging met € 38,2 miljoen. Een verlaging als gevolg van de verwerking van het saldo 2015 (€ 38,5 miljoen) met daartegenover een verlaging met betrekking tot de regeling inundatieschade Ontpoldering Noordwaard (- € 0,3 miljoen).

Saldo 2015

De najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 38,5 miljoen; dit saldo heeft met name betrekking op het HWBP-2. Het voordelig saldo 2015 zal beschikbaar blijven voor het Deltafonds en aan 2016 worden toegevoegd. Voor een nadere (projectgewijze) toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen bij de afzonderlijke MIRT-projectoverzichten (bijlage 2.3b).

Regeling inundatieschade Ontpoldering Noordwaard
De kosten ad € 0,3 miljoen van het beroep doen op de Regeling Inundatieschade bij het project Ontpoldering Noordwaard worden gedekt vanuit artikel 5.03 «investeringsruimte».

1.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid

Dit artikelonderdeel wordt bij Najaarsnota met € 17,1 miljoen verhoogd. Een verhoging als gevolg van de verwerking van het saldo 2015 (€ 19,8 miljoen) en met daartegenover een verlaging in verband met een overboeking naar het Provinciefonds voor het project Ooijen Wanssum (– € 2,7 miljoen)

Saldo 2015

De najaarsnota 2015 laat een nadelig saldo zien van € 19,8 miljoen; dit saldo heeft met name betrekking op het HWBP: waterschapsprojecten. Het nadelig saldo 2015 zal in 2016 op het Deltafonds in mindering worden gebracht. Voor een nadere (projectgewijze) toelichting wordt verwezen naar de toelichtingen bij de afzonderlijke MIRT-projectoverzichten (bijlage 2.3b).

Provinciefonds: Ooijen Wanssum

Deze mutatie betreft de bijdrage ad € 2,7 miljoen van het Rijk in de kosten Ooijen Wanssum. De middelen worden via het Provinciefonds beschikbaar gesteld.

Rijksstructuurvisie Grevelingen en Volkerak-Zoommeer

De vaststelling en afronding van de Rijksstructuurvisie Grevelingen en Volkerak-Zoommeer, was voorzien in 2014. Echter vanwege uitloop naar 2015 is voor de afronding in 2015 nog budget ad € 0,2 noodzakelijk. Compensatie wordt geleverd vanuit artikel 1.03 Studiekosten waterveiligheid.

Ontvangsten

Op dit artikelonderdeel wordt bij Najaarsnota met € 5,7 miljoen verhoogd. Een verhoging als gevolg van de verwerking van het saldo 2015 (€ 1,9 miljoen) en hogere ontvangsten met betrekking tot project De Kier (€ 3,6 miljoen) en overstromingsrisico's Grensoverschrijdende dijkringen (€ 0,2 miljoen).

Saldo 2015

De najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 1,9 miljoen; dit saldo bestaat uit een bijdrage ad € 2,4 miljoen van het waterschap voor de werkzaamheden bij Emanuelpolder en € 0,5 miljoen lagere ontvangsten in verband met minder grondverkoppen met betrekking tot het project Ruimte voor de Rivier.

Project De Kier

Van het Ministerie van Economische Zaken is een bedrag van € 3,6 miljoen ontvangen als compensatie voor aankoop gronden project De Kier. Deze gelden vloeien terug naar de programmeruimte waaruit de grondaankopen zijn voorgefinancierd en worden vervolgens doorgeschoven naar 2016.

Overstromingsrisico's Grensoverschrijdende dijkringen

Provincie Gelderland, Waterschappen Rijn en IJssel en Rivierenland dragen € 0,2 miljoen bij aan de kosten van het project Overstromingsrisico's Grensoverschrijdende dijkringen.

Verplichtingen

De verplichtingenmutaties worden voornamelijk veroorzaakt door:

- Project Houtribdijk als onderdeel van HWBP-2, waarbij vertraging in de besluitvorming rond het voorkeursbesluit is opgetreden (€ 148 miljoen).
- Programma Ruimte voor de Rivier, vertraging bij de uitvoering van een aantal deelprojecten zoals kribverlagingen, Westenholte en Schelle (€ 82 miljoen).
- Het project Grensmaas omdat er door het consortium geen beroep is gedaan – en vooralsnog niet is voorzien – op de leenfaciliteit (€ 45 miljoen).
- De HWBP-2 projecten Markermeerdijk, Wieringermeer/Stontedijk en Lekdijk waarbij de verplichtingen later aangegaan worden dan oorspronkelijk gepland (€ 40 miljoen).
- Project Zandmaas waar in 2015 eerst een bijdrage stond gepland maar wordt doorgeschoven naar 2016 (€ 38 miljoen).
- Vertraging bij de uitvoering van een aantal projecten zoals kribverlagingen, Westenholte en Schelle.

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2015 (Bedragen in € 1.000)

2 Investeren in zoetwatervoorziening	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendement	Mutaties 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
				Milj.nota	Najaarsnota		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
Verplichtingen	13.385	0	- 3.018	3.042	- 659	2.383	12.750
Uitgaven	6.249	0	13.841	- 4.071	- 5.894	- 9.965	10.125
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>80%</i>						<i>33%</i>
<i>2.01 Aanleg waterkwantiteit</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
2.01.01 Verkenningen en planuitwerking waterkwantiteit	0	0	0	0	0	0	0
2.01.02 Realisatieprogramma waterkwantiteit	0	0	0	0	0	0	0
<i>2.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening</i>	<i>4.258</i>	<i>0</i>	<i>13.551</i>	<i>- 4.105</i>	<i>- 5.619</i>	<i>- 9.724</i>	<i>8.085</i>
2.02.01 Verkenningen en planuitwerking zoetwatervoorziening	1.223	0	49	5	0	5	1.277
2.02.02 Realisatieprogramma zoetwatervoorziening	3.035	0	13.502	- 4.110	- 5.619	- 9.729	6.808
<i>2.03 Studiekosten</i>	<i>1.991</i>	<i>0</i>	<i>290</i>	<i>34</i>	<i>- 275</i>	<i>- 241</i>	<i>2.040</i>
2.03.01 Studie en onderzoekskosten Deltaprogramma	1.991	0	290	34	- 275	- 241	2.040
2.03.02 Overige studiekosten	0	0	0	0	0	0	0
<i>2.09 Ontv. Inv. in Waterkwant. en zoetwatervoorz.</i>	<i>4.000</i>	<i>0</i>	<i>- 849</i>	<i>48</i>	<i>- 1.844</i>	<i>- 1.796</i>	<i>1.355</i>
2.09.01 Ontvangsten zoetwatervoorzieningen	4.000	0	- 849	48	- 1.844	- 1.796	1.355
2.09.02 Overige ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0

2.02 Overige waterinvesteringen zoetwatervoorziening

Bij Najaarsnota wordt dit artikelonderdeel € 5,6 miljoen verlaagd. Een verlaging als gevolg van de verwerking van het saldo 2015 (€ 5,0 miljoen) en een overboeking naar het Provinciefonds (€ 0,6 miljoen).

Saldo 2015

De najaarsnota 2015 laat een voordelig saldo zien van € 5 miljoen; dit saldo heeft met name betrekking op innovatie kaderrichtlijn water. Het voordelig saldo 2015 zal beschikbaar blijven voor het Deltafonds en aan 2016 worden toegevoegd. Voor een nadere (projectgewijze) toelichting

wordt verwezen naar de toelichtingen bij de afzonderlijke MIRT-projectoverzichten (bijlage 2.3b).

Provinciefonds: Zoetwatermaatregelen

Voor het jaar 2015 wordt via het Provinciefonds € 0,6 miljoen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van de zoetwatermaatregelen uit het Deltaplan Zoetwater.

Ontvangsten

Saldo 2015

De najaarsnota 2015 laat een nadelig saldo zien van € 1,9 miljoen; dit saldo ontstaat doordat een deel van de begrote ontvangsten met betrekking tot het project Perkpolder pas in 2016 worden ontvangen. Het nadelig saldo 2015 zal in 2016 op het Deltafonds in mindering worden gebracht.

Verplichtingen

De verplichtingenmutaties worden voornamelijk veroorzaakt door:

- Een verplichtingschuif ad € 2,1 miljoen vanuit 2016 is met name benodigd om subsidieverplichting met Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden inzake Capaciteitstoename KWA (Kleinschalige Water Aanvoervoorzieningen), uitvoering baggerwerk in de Gekanaliseerde Hollandse IJssel, aan te kunnen gaan.
- Een verplichtingschuif ad € 1,9 miljoen vanuit 2015 naar 2016 omdat de planuitwerkingskosten van het project Luwtmaatregelen Hoornse Hop die voor 2015 begroot waren in 2016 worden gerealiseerd.
- Een verlaging van het verplichtingenbedrag met € 0,6 miljoen in verband met de overboeking naar het provinciefonds voor het uitvoeren van zoetwatermaatregelen.

Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2015 (Bedragen in € 1.000)

3 Beheer, onderhoud en vervanging	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementt	Mutaties 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
	(1)	(2)	(3)	Milj.nota	Najaarsnota	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
Verplichtingen	183.181	0	1.311	- 5.601	97.149	91.548	276.040
Uitgaven	190.021	0	- 22.732	- 1.777	- 5.890	- 7.667	159.622
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>90%</i>						<i>95%</i>
<i>3.01 Watermanagement</i>	<i>7.734</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>7.764</i>
<i>3.01.01 Watermanagement</i>	<i>7.734</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>7.764</i>
<i>3.02 Beheer en Onderhoud</i>	<i>182.287</i>	<i>0</i>	<i>- 22.732</i>	<i>- 1.807</i>	<i>- 5.890</i>	<i>- 7.697</i>	<i>151.858</i>
<i>3.02.01 Waterveiligheid</i>	<i>119.654</i>	<i>0</i>	<i>- 2.000</i>	<i>1.284</i>	<i>0</i>	<i>1.284</i>	<i>118.938</i>
<i>3.02.02 Zoetwatervoorziening</i>	<i>17.379</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>67</i>	<i>0</i>	<i>67</i>	<i>17.446</i>
<i>3.02.03 Vervanging</i>	<i>45.254</i>	<i>0</i>	<i>- 20.732</i>	<i>- 3.158</i>	<i>- 5.890</i>	<i>- 9.048</i>	<i>15.474</i>
<i>3.09 Ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>3.09.01 Ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

3.02 Beheer en Onderhoud

Saldo 2015

Het project Renovatie stuwensemble Nederrijn en Lek is een aantal maanden eerder gegund dan was gepland. Doordat het project nu in 2015 is gegund in plaats van in 2016 zijn ook de uitbetaling (€ 4,9 miljoen) voor de aanbestedingsvergoedingen en de eerste aannemersrekening naar voren geschoven. Het project stroomlijn is vertraagd ten opzichte van de planning, daarnaast hebben scope-aanpassingen plaatsgevonden. Hierdoor wordt de raming voor 2015 met € 10,8 miljoen verlaagd.

Verplichtingen

De verplichtingschuif van € 97 miljoen vanuit 2016 naar 2015 wordt veroorzaakt doordat het project Renovatie stuwensemble Nederrijn en Lek eerder aan de aannemer gegund is. De aanbestedingsprocedure is voorspoedig doorlopen.

Artikel 4 Experimenteren cf. art. III Deltawet

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2015 (Bedragen in € 1.000)

4 Experimenteren cf. art. III Deltawet	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementt	Mutaties 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
				Milj.nota	Najaarsnota		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
Verplichtingen	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	11.463	0	- 11.463	0	0	0	0
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>						
<i>4.01 Experimenteerprojecten</i>	<i>11.463</i>	<i>0</i>	<i>- 11.463</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
4.01.01 Experimenteerprojecten	11.463	0	- 11.463	0	0	0	0
<i>4.09 Ontvangsten experimenteerartikel</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
4.09.01 Ontvangsten experimenteerartikel	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede suppletoire begroting 2015 (Bedragen in € 1.000)

5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementt	Mutaties 1e suppletoire begroting	Mutaties 2e suppletoire begroting		Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting
				Milj.nota	Najaarsnota		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
Verplichtingen	241.385	0	2.645	- 412	3.615	3.203	247.233
Uitgaven	216.347	0	3.618	29.778	849	30.627	250.592
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>70%</i>						<i>98%</i>
<i>5.01 Apparaat</i>	<i>176.412</i>	<i>0</i>	<i>3.999</i>	<i>708</i>	<i>799</i>	<i>1.507</i>	<i>181.918</i>
5.01.01 Staf Deltacommissaris	1.852	0	199	15	- 343	- 328	1.723
5.01.02 Apparaatskosten RWS	174.560	0	3.800	693	1.142	1.835	180.195
<i>5.02 Overige uitgaven</i>	<i>64.932</i>	<i>0</i>	<i>860</i>	<i>2.832</i>	<i>50</i>	<i>2.882</i>	<i>68.674</i>
5.02.01 Overige netwerkgebonden uitgaven	63.012	0	788	2.944	600	3.544	67.344
5.02.02 Programma-uitgaven DC	1.920	0	72	- 112	- 550	- 662	1.330
5.02.03 Overige uitgaven	0	0	0	0	0	0	0
<i>5.03 Investeringsruimte</i>	<i>- 24.997</i>	<i>0</i>	<i>- 1.241</i>	<i>26.238</i>	<i>0</i>	<i>26.238</i>	<i>0</i>
5.03.01 Programmeerruimte	- 24.997	0	- 1.241	26.238	0	26.238	0

5 Netwerkgebonden kosten en overige uitgaven	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementt	Mutaties 1e supplementaire begroting	Mutaties 2e supplementaire begroting		Mutaties 2e supplementaire begroting	Stand 2e supplementaire begroting
				Milj.nota	Najaarsnota		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
5.03.02 Beleidsruimte	0	0	0	0	0	0	0
<i>5.09 Netwerkgebonden kosten en overige ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
5.09.01 Overige ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0
5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	-37.943	0	0	0	-37.943
5.10.01 Voordelig saldo Deltafonds	0	0	-37.943	0	0	0	-37.943

5.03 Investeringsruimte

Saldo 2015/Project De Kier
Van het Ministerie van Economische Zaken is een bedrag van € 3,6 miljoen ontvangen als compensatie voor aankoop gronden project De Kier. Deze gelden vloeien terug naar programmeruimte, waaruit de grondaankopen zijn voorgefinancierd en worden vervolgens doorschoven naar 2016.

Artikel 6 Bijdragen ten laste van begroting Hoofdstuk XII

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede supplementaire begroting 2015 (Bedragen in € 1.000)

6 Bijdragen t.l.v. begroting Hoofdstuk XII	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementt	Mutaties 1e supplementaire begroting	Mutaties 2e supplementaire begroting		Mutaties 2e supplementaire begroting	Stand 2e supplementaire begroting
				Milj.nota	Najaarsnota		
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)+(5)	(7)=(1) t/m (5)
Ontvangsten	1.124.584	0	- 74.609	5.339	- 2.158	3.181	1.053.156
<i>6.09 Bijdragen ten laste van begroting Hoofdstuk XII</i>	<i>1.124.584</i>	<i>0</i>	<i>- 74.609</i>	<i>5.339</i>	<i>- 2.158</i>	<i>3.181</i>	<i>1.053.156</i>
6.09.01 Bijdragen ten laste van begroting Hoofdstuk XII	1.124.584	0	-74.609	5.339	- 2.158	3.181	1.053.156

6.09 Bijdragen ten laste van begroting lenM

Dit artikelonderdeel wordt bij Najaarsnota met € 2,2 miljoen verlaagd met name in verband met een tweetal overboekingen naar het Provinciefonds en een verhoging met € 1,1 miljoen in verband met het loonakkoord.

Provinciefonds: Ooijen Wanssum

Een bedrag van € 2,7 miljoen wordt overgeboekt naar het Provinciefonds en betreft de bijdrage van het Rijk in de proceskosten Ooijen Wanssum.

Provinciefonds: zoetwatermaatregelen

Voor het jaar 2015 wordt via het Provinciefonds € 0,6 miljoen beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van de zoetwatermaatregelen uit het Deltaplan Zoetwater.

CAO-akkoord

Tussen Minister Blok voor Wonen en Rijksdienst en de vertegenwoordigers van de vakbonden, is een CAO-akkoord gesloten voor rijksambtenaren. Onderdeel hiervan is een eenmalige uitkering van € 500 bruto in 2015. Voor lenM betreft dit € 11,6 miljoen om uitvoering te geven aan dit

loonakkoord. Hiervan wordt € 1,7 miljoen binnen de lenM begroting zelf gereserveerd en wordt er € 9,8 miljoen overgeboekt vanuit het Ministerie van Financiën naar lenM. Daarnaast wordt er € 1,9 miljoen doorgeschoven naar 2016, omdat een deel van de aan de uitkering gekoppelde pensioenlasten van het loonakkoord in 2016 blijkt te vallen. De verdeling van de eenmalige uitkering binnen lenM loopt via Hoofdstuk XII artikel 99 Nominaal en onvoorzien en wordt bij Tweede supplettoire begroting verdeeld over Hoofdstuk XII (€ 3,5 miljoen), het Infrastructuurfonds (€ 5,0 miljoen) en het Deltafonds (€ 1,1 miljoen).

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Budgettaire gevolgen van uitvoering: Tweede supplettoire begroting 2015 (Bedragen in € 1.000)

7 Investeren in waterkwaliteit	Stand ontwerp begroting	Mutaties via NvW en amendementt	Mutaties 1e supplettoire begroting	Mutaties 2e supplettoire begroting	Mutaties 2e supplettoire begroting	Stand 2e supplettoire begroting
	(1)	(2)	(3)	Milj.nota Najaarsnota	(5)	(7)=(1) t/m (5)
Verplichtingen	42.630	0	1.300	5.183	0	49.113
Uitgaven	46.770	0	1.000	183	- 13.995	33.958
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>	<i>100%</i>					<i>100%</i>
<i>7.01 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water</i>	<i>38.827</i>	<i>0</i>	<i>1.000</i>	<i>153</i>	<i>- 12.193</i>	<i>27.787</i>
<i>7.01.01 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water</i>	<i>38.827</i>	<i>0</i>	<i>1.000</i>	<i>153</i>	<i>- 12.193</i>	<i>27.787</i>
<i>7.02 Overige aanlegprojecten waterkwaliteit</i>	<i>7.943</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>- 1.802</i>	<i>6.171</i>
<i>7.02.01 Overige aanlegprojecten waterkwaliteit</i>	<i>7.943</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>30</i>	<i>- 1.802</i>	<i>6.171</i>
<i>7.09 Ontvangsten investering in waterkwaliteit</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>			
<i>7.09.01 Ontvangsten investeringen in waterkwaliteit</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>			

7.01 Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water

Saldo 2015

Bij de projecten Kader Richtlijn Water speelt een combinatie van de invoering van de Waterwet waardoor de vergunningverlening bij invoering wat trager ging dan verwacht en door de gekozen contractvorm hebben de opdrachtnemers vrijheden in het inrichten van hun planning waardoor een aantal werkzaamheden die niet noodzakelijk waren om het doelbereik KRW 2015 te behalen naar achteren zijn geschoven. Hiermee is een bedrag in 2015 gemoeid van € 12 miljoen.

2.3 Bijlagen

A. Verdiepingsbijlage

In de verdiepingsbijlage is per productartikel een meerjarige (voor de volledige looptijd van het fonds) begrotingsmutatietabel op artikelonderdeel-niveau opgenomen. In deze tabel worden de mutaties vanaf de ontwerpbegroting 2015 weergegeven, waarbij de miljoenennota- en najaarsnotamutaties zijn verbijzonderd. De miljoenennotamutaties zijn reeds in de, aan uw Kamer voorgelegde, ontwerpbegroting 2016 (Kamerstukken II, 2015/2016, 34 300 A, nr. 2) toegelicht. De najaarsnotamutaties worden in de artikelgewijze toelichting (paragraaf 2.2) conform de normering toegelicht.

	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Artikel 1 Investeren in waterveiligheid															
Artikel 1 Investeren in waterveiligheid															
Totaal mutatie															
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid.		792.671	627.251	541.541	342.297	167.421	284.868	363.801	89.309	16.745	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015		- 33.390	- 31.128	- 126.957	- 74.683	37.595	14.846	- 22.219	48.846	44.974	24.576	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid.		759.281	596.123	414.584	267.614	205.016	299.714	341.582	138.155	61.719	24.576	0	0	0	0
Afspraken zesde VGR van het HWBP-2	- 150.000								- 50.000		- 100.000				
Kaaschuiven	0	- 178.467	- 30.263	- 29.793	40.325	44.781	- 24.379	- 213.455	71.645	73.781	240.003	5.842	0	0	0
Prijzbijselling 2015	6.143	1.925	1.489	624	598	520	605	352	0	0	- 26.400	0	0	0	0
Project Markten (Omringkade) van HWBP2 naar het HWBP	- 26.400														
Mutaties Miljoenennota 2016		- 176.562	- 28.774	- 29.169	40.923	45.301	- 23.774	- 213.073	21.645	73.781	113.603	5.842	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid.		582.719	567.349	385.415	308.537	250.317	275.940	128.509	159.800	135.500	138.179	5.842	0	0	0
Saldo 2015: waterveiligheid	0	- 38.461	38.461	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inuditieschade Ompoldering Noordwaard	275														
Mutaties Najaarsnota 2015		- 38.186	38.461	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 1.01 Grote projecten waterveiligheid.		544.533	605.810	385.415	308.537	250.317	275.940	128.509	159.800	135.500	138.179	5.842	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 1.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid		105.716	126.470	189.873	306.947	398.664	216.097	510.453	484.891	498.875	424.680	414.785	443.050	441.510	418.412
Mutaties Voorjaarsnota 2015		- 79.524	61.722	126.818	46.062	31.255	- 34.400	- 10.896	- 42.629	- 41.257	25.641	- 2.783	- 3.283	6.515	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 1.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid.		26.192	188.192	316.691	353.009	429.919	181.697	499.557	442.262	457.618	450.321	412.002	439.767	448.025	418.412
Afspraken zesde VGR van het HWBP-2	100.000										100.000				
Basis ICT	0	- 2.700	- 5.100	5.800										1.047	6.753
Cyber Security	0										- 5.800				
Ecologische toplaag steenbestorting Oosterschelde	3.250	0	3.250												
Eenvoudig Beter	0	- 4.009	- 4.009											4.009	
GDI	0	- 908	- 908											908	
Innovatieve zandsuppletties	0	- 85	- 240	- 657	- 540	- 389	- 362	- 362	- 362	- 362	- 362	- 362	- 362	- 362	- 362
Impassen miniregel 2015 en 2017 ev	0	- 24.997	- 240	- 375	- 1.350	- 2.700	- 7.100	- 3.075	- 3.075	- 3.075	18.000	- 362	- 362	5.390	
Kaaschuijf Bodemsanering/DF	0			- 16.305	- 13.279	10.057	8.045	3.606	3.745	12.816	9.573	7.782	7.784	- 8.827	
Kaaschuijf Bodemsanering/DF	0	- 46.752	10.752	10.752	12.000	12.000	12.000	12.000							
Kaaschuiven	0	154.944	1.549	29.849	- 3.179	- 34.586	46.793	231.279	- 106.291	- 75.907	- 256.902	- 8.341	- 2.206	44.392	- 21.394
Natura 200	- 9.050	- 740	- 1.170	- 1.270	- 1.670	- 1.580	- 1.580	- 130	- 130	- 130	- 130	- 130	- 130	- 130	- 130
Nieuwe normering en motie Spaargaren	0	- 2.150	- 4.750	- 4.500					11.400						
Prijzbijselling 2015	4.591	353	230	635	1.102	976	428	440	280	12	12	12	12	13	86
Programmering Zoetwatersmaatregelen	0	- 895	- 11.784	- 19.456	21.257	- 30.353	1.919	- 3.105	7.312	15.659	19.476				
Project Markten (Omringkade) van HWBP2 naar het nieuwe HWBP	26.400								150.000		26.400				
Ramingsbijselling	0	- 35.000	- 115.000												
Saldo van mee- en tegenvallers	- 52.656	0	0	0	- 45.598	0	6.300	0	- 7.058						
Toezegging Zandhonger Oosterschelde	6.300														
WTI	1.300		1.300												
Mutaties Miljoenennota 2016		123.730	- 103.384	- 110.527	- 31.257	- 46.605	66.443	228.653	55.521	- 47.912	- 89.733	- 1.039	5.098	45.894	- 15.047
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 1.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid		149.922	84.808	206.164	321.752	383.314	248.140	728.210	498.083	409.706	360.588	410.963	444.865	493.919	403.365
Provinciefonds: Ooijen Wansum	- 2.707														
Rijkstructuurvisie	235	235													
Saldo 2015: waterveiligheid	0	19.799	- 19.799												
Inuditieschade Ompoldering Noordwaard	- 275														
Zandhonger Oosterschelde	30	30													
Mutaties Najaarsnota 2015		17.082	- 19.799	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Totaal mutatie												2028	
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Artikel 1 Investeren in waterveiligheid														
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 1.02														
Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	167.004	65.009	206.164	321.752	383.314	248.140	728.210	498.083	409.706	360.558	410.963	444.865	493.919	403.365
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten	5.350	4.050	1.375	475	350	350	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015	847	80	30	0	0	353	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten	6.197	4.130	1.405	475	350	703	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage Deltaprogramma MIRT Waterveiligheid	50				50									
Kasschuiven	0	-947	75	-75		-353								
MIRT-onderzoeken	149		4.500											
Nieuwe normering en motie Spaargaren	11.400	4.750												
Verrekening kosten BOA protocol Staf Deltacommissaris	112													
Mutaties Miljoenennota 2016	1.464	4.825	5.800	-75	50	-353	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten	7.661	8.955	7.205	400	400	350	0	0	0	0	0	0	0	0
Bijdrage project overstromingsrisico	863	196	202	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Duurzame en toekomstbestendige financiering	400	175	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rijksstructuurvisie	-235	1.810												
Saldo 2015; waterveiligheid	0	-1.810												
Verantwoording Informatievoorziening waterkeringen	-600													
Mutaties Nijjaarsnota 2015	-2.274	2.450	252	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 1.03 Studiekosten	5.387	11.405	7.457	400	400	350	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 1.04 GIV/PPS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 1.04 GIV/PPS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 1.04 GIV/PPS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Nijjaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 1.04 GIV/PPS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 Inv. in waterveiligheid	903.737	757.771	732.789	649.719	566.435	501.315	874.254	574.200	515.820	424.680	414.785	443.050	441.510	418.412
Totaal uitgaven stand eerste supplementaire begroting 2015 Inv. in waterveiligheid	791.670	788.445	732.680	621.098	635.285	482.114	841.139	580.417	519.337	474.897	412.002	439.767	448.025	418.412
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 Inv. in waterveiligheid	740.302	661.112	598.784	630.689	634.031	524.430	856.719	657.883	545.206	498.767	416.805	444.865	493.919	403.365
Totaal uitgaven stand tweede supplementaire begroting 2015 Inv. in waterveiligheid	716.924	682.224	599.036	630.689	634.031	524.430	856.719	657.883	545.206	498.767	416.805	444.865	493.919	403.365
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 1.09 Ontv. Investeren in waterveiligheid	246.003	206.694	189.874	171.652	171.424	169.642	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620
Mutaties Voorjaarsnota 2015	-14.402	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 1.09 Ontv. Inv. in waterveiligheid	231.601	206.694	189.874	171.652	171.424	169.642	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620
Kasschuiven	0	-35.075	-4.111	20.000	10.000	0	23.186							
Meevallers RHS Delfland	1.148													
Ontvangstenmeevallers waterveiligheidsprojecten	1.285													
Prijsbijstelling 2015	784	0	256	149	123	34	222							
Mutaties Miljoenennota 2016	-32.642	-19.744	-3.962	20.123	10.034	0	23.408	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 1.09 Ontv. Investeren in waterveiligheid	198.359	186.950	185.912	191.775	181.458	169.642	178.028	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620
Bijdrage project overstromingsrisico	196	465	202	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2015; waterveiligheid	0	1.893	-1.893	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Project de Kier	3.600													
Mutaties Nijjaarsnota 2015	5.689	-1.428	202	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplementaire begroting 2015 artikelonderdeel 1.09 Ontv. Investeren in waterveiligheid	204.648	185.522	186.114	191.775	181.458	169.642	178.028	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620	148.620

Artikel 2 Investeren in waterkwaliteit		Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening																
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 2.01 Aanleg waterkwaliteit																
Mutaties Voorjaarsnota 2015			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 2.01			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 2.01			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 2.01 Aanleg waterkwaliteit			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 2.02 Overige waterinvest.zoetwatervoorz.			4.258	36.065	21.991	406	0	0	5.478	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Centraal verantwoord over- en onderprogrammering			0	7.192	-6.500	2.953			-3.645							
Nieuwe Peilbesluit ijslismeergebied			-1.345	-465	-415	-465										
SALDO 2014			5.360													
Ven zoetwatervoorziening naar waterveiligheid			-100	-50												
Zoetwatermaatregelen			145.129	1.514	1.330	45.598		32.752	21.488	7.312	15.659	19.476				
Mutaties Voorjaarsnota 2015			13.551	-5.635	2.488	45.598	0	32.752	17.843	7.312	15.659	19.476	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 2.02 Beno			17.809	30.430	24.479	46.004	0	32.752	23.321	9.145	17.492	21.309	1.833	1.833	1.833	1.833
Prijstijelling 2015			238	45	132	59	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasschuiven			0	-4.949	4.947	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programmering Zoetwatermaatregelen			0	895	11.784	19.456										
Saldo van mee- en tegenvallers			-96				30.383	-1.919	3.105	-7.312	-15.659	-19.476				
Mutaties Miljoenennota 2016			-4.105	16.863	19.515	-21.255	30.385	-1.919	3.105	-7.312	-15.659	-19.476	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 2.02 Beno			13.704	47.293	43.994	24.749	30.385	30.833	26.426	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Provinciefonds: Zoetwatermaatregelen			-630													
Saldo 2015: Zoetwatervoorziening			0	-4.989	4.989	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015			-5.619	4.989												
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 2.02 Overige waterinvest.zoetwatervoorz.			8.085	52.282	43.994	24.749	30.385	30.833	26.426	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 2.03 Studiekosten			1.991	1.721	1.720	1.720	1.721	1.721	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015			290	415	465	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 2.03 Studiekosten			2.281	2.136	2.185	1.720	1.721	1.721	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasschuiven			0	183	174	50	-135	-136	-136							
MIRT-onderzoeken			-149	-149												
Mutaties Miljoenennota 2016			34	174	50	-135	-136	-136	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 2.03 Studiekosten			2.315	2.310	2.235	1.585	1.585	1.585	0	0	0	0	0	0	0	0
Duurzame en toekomstbestendige financiering			-400	-175	-175	-50										
Saldo 2015: Zoetwatervoorziening			0	-100	100											
Mutaties Najaarsnota 2015			-275	-75	-50		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 2.03 Studiekosten			2.040	2.235	2.185	1.585	1.585	1.585	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 Inv. in zoetwatervoorziening			6.249	37.786	23.711	2.126	1.721	1.721	5.478	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2015 Inv. in zoetwatervoorziening			20.090	32.566	26.664	47.724	1.721	34.473	23.321	9.145	17.492	21.309	1.833	1.833	1.833	1.833
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 Inv. in zoetwatervoorziening			16.019	49.603	46.229	26.334	31.970	32.418	26.426	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2015 Inv. in zoetwatervoorziening			10.125	54.517	46.179	26.334	31.970	32.418	26.426	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833	1.833
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 2.05 Ontv.Inv. Waterkwant. en zoetwatervoorz.			4.000	4.907												
Mutaties Voorjaarsnota 2015			-849	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 2.09 Ontvangsten			3.151	4.907	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kasschuiven			0	48	-48											
Mutaties Miljoenennota 2016			48	-48												
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 2.09 Ontvangsten			3.199	4.859	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2015: Zoetwatervoorziening			0	-1.844	1.844											

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Mutaties Nijjaansota 2015		-1.844	1.844	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 2.09 Ontvangsten		1.355	6.703	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging

Artikel 3 Beheer, onderhoud en vervanging	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 3.01 Watermanagement														
Mutaties Voorjaarsnota 2015	7.734	6.984	6.962	6.962	6.962	6.962	6.962	6.962	6.962	6.987	6.987	6.987	7.183	6.790
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 3.01 Watermanagement	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Index 2015	381	30	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	26
Mutaties Miljoenennota 2016	30	30	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	26
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 3.01 Watermanagement	7.764	6.991	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	7.014	7.014	7.014	7.211	6.816
Mutaties Najaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 3.01 Watermanagement	7.764	6.991	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	6.989	7.014	7.014	7.014	7.211	6.816
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 3.02 Beheer, onderhoud en vervanging														
Mutaties Voorjaarsnota 2015	182.287	201.865	139.780	129.592	113.184	80.258	119.829	186.312	226.371	292.352	309.711	232.298	227.209	224.760
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 3.02 Beheer, onderhoud en vervanging	-22.732	-7.725	4.686	28.138	19.800	26.448	1.777	-2.000	-2.000	-54.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Cyber Security	159.555	194.140	144.466	157.730	132.984	106.706	121.606	184.312	224.371	238.352	307.711	230.298	225.209	222.760
Innovatieve zandsuppletties	-22.000	-5.800												
Kaaschuilven	18.000	85	240	375	1.350	2.700	3.075	3.075						
Natura 200	0	-3.240	3.510	-6.751	-20.051	-24.785	8.816	45.774						
Prijzijstelling 2015	9.050	740	1.170	1.270	1.670	1.580	130	130	130	130	130	130	130	130
Saldo van mee- en tegenvallers	10.018	608	681	536	505	322	509	891	813	802	1.186	893	873	864
	-396													
Mutaties Miljoenennota 2016	0													
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 3.02 Beheer, onderhoud en vervanging	-1.807	5.205	-10.370	-16.496	1.512	-15.783	12.530	49.870	943	932	-14.884	1.023	1.003	994
Saldo 2015: BOV	157.748	199.345	134.096	141.234	134.496	90.923	134.136	234.182	225.314	239.284	292.827	231.321	226.212	223.754
Mutaties Najaarsnota 2015	0	-5.890	5.890	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 3.02 Beheer en onderhoud	151.858	205.235	134.096	141.234	134.496	90.923	134.136	234.182	225.314	239.284	292.827	231.321	226.212	223.754
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 B&O en verv.	190.021	208.829	146.742	136.554	120.146	87.220	126.791	183.274	233.333	299.339	316.698	239.285	234.392	231.550
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2015 B&O en verv.	167.289	201.104	151.428	164.692	139.946	113.668	128.568	191.274	231.333	245.339	314.698	237.285	232.392	229.550
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 B&O en verv.	165.512	206.336	141.085	148.223	141.485	97.912	141.125	241.171	232.303	246.298	299.841	238.335	233.423	230.570
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2015 B&O en verv.	159.622	212.226	141.085	148.223	141.485	97.912	141.125	241.171	232.303	246.298	299.841	238.335	233.423	230.570
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 3.09 Ontvangsten														
Mutaties Voorjaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 3.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 3.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 3.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 4 Experimenteren cf art. III Deitawet

Artikel 4 Experimenteren c.f. art. III Deitabegroting	Categorie	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 4.01 Experimenteersprojecten			11.463	3.537	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015			- 11.463	- 3.537	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 4.01 Exp.projecten			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 4.01 Exp.projecten			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 4.01 Exp.projecten			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 Exp. cf. art. III Deitabegroting			11.463	3.537	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand eerste suppletioire begroting 2015 Exp. cf. art. III Deitabegroting			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 Exp. cf. art. III Deitabegroting			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand tweede suppletioire begroting 2015 Exp. cf. art. III Deitabegroting			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 4.09 Ontvangsten exp.artikel			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 4.09 Ontvangsten exp.art.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 4.09 Ontvangsten exp.art.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletioire begroting 2015 artikelonderdeel 4.09 Ontvangsten exp.art.			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 5 Netwerkgeloven kosten en overige uitgaven

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Artikel 5 Netwerkgeloven kosten en overige uitgaven														
Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 5.01 Apparaat	176.412	171.332	168.868	175.500	175.266	173.965	176.257	176.186	176.186	176.209	176.209	176.209	176.209	176.233
Mutaties Voorjaarsnota 2015	3.989	7.490	4.990	3.490	2.490	1.990	190	- 3.510	- 1.010	490	1.490	1.990	1.990	1.990
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.01 Apparaat	180.411	178.822	173.858	178.990	177.756	175.955	176.447	172.676	175.176	176.699	177.699	178.199	178.199	178.223
Verdeling Netwerkoeverstijgende kosten	346.521	34.220	29.806	26.645	25.557	25.524	25.600	25.599	25.598	25.597	25.596	25.594	25.593	25.592
Loonbijstelling 2015	7.691	566	548	569	569	564	564	564	564	564	564	564	564	564
Omzetting kerntaken Rijkswaterstaat	48.600	1.600	3.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
P-direct Optimaal Verbinden	- 2.392	- 184	- 184	- 184	- 184	- 184	- 184	- 184	- 184	- 184	- 184	- 184	- 184	- 184
Prijsbijstelling 2015	1.887	135	133	132	136	136	135	135	135	135	135	135	135	135
SAP centralisatiebeheer	- 12.500	- 500	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000	- 1.000
Mutaties Miljoenennota 2016	708	35.625	32.302	30.166	29.078	29.039	29.115	29.114	29.113	29.112	29.111	29.109	29.108	29.107
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.01 Apparaat	181.119	214.647	206.160	209.156	206.834	204.994	205.562	201.790	204.289	205.811	206.810	207.308	207.307	207.330
Saldo 2015: Staf Deltacommissaris	0	350												
Loonakkoord	1.149													
Mutaties Najaarsnota 2015	799	350	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.01 Apparaat	181.918	214.997	206.160	209.156	206.834	204.994	205.562	201.790	204.289	205.811	206.810	207.308	207.307	207.330
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven	64.932	64.386	63.777	63.776	63.778	63.778	61.965	61.965	61.965	61.940	61.940	61.940	63.632	60.251
Mutaties Voorjaarsnota 2015	860	750	750	750	375	375	375	375	375	375	375	375	375	375
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven	65.792	65.136	64.527	64.526	64.153	64.153	62.340	62.340	62.340	62.315	62.315	62.315	64.007	60.626
Basis ICT	7.800	5.100												0
Verdeling Netwerkoeverstijgende kosten	39.515	2.803	2.800	2.783	2.801	2.808	2.810	2.990	3.014	3.314	3.454	3.450	3.487	3.001
Prijsbijstelling 2015	3.348	244	238	238	238	238	239	239	239	239	239	239	245	233
Verrekening kosten BOA protocol Staf Deltacommissaris	- 112	- 112												
Mutaties Miljoenennota 2016	2.852	8.143	3.038	3.021	3.039	3.046	3.049	3.229	3.253	3.553	3.693	3.689	3.752	3.234
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven	68.624	73.279	67.565	67.547	67.192	67.199	65.389	65.569	65.593	65.868	66.008	66.004	67.759	63.860
Saldo 2015: Staf Deltacommissaris	0	550												
Verantwoording Informatievoorziening waterkeringen	600	600												
Mutaties Najaarsnota 2015	50	550	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.02 Overige uitgaven	68.674	73.829	67.565	67.547	67.192	67.199	65.389	65.569	65.593	65.868	66.008	66.004	67.759	63.860
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 5.03 Investeringsruimte	- 24.987	- 12.379	- 16.305	- 13.279	- 26.490	- 54.227	- 25.094	- 3.999	- 28.475	- 149.255	- 141.017	- 186.617	- 184.247	- 225.991
Mutaties Voorjaarsnota 2015	- 1.241	- 1.330	0	- 45.598	- 16.433	- 39.882	- 21.488	- 7.312	- 15.659	- 19.476	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.03 Investeringsruimte	- 26.228	- 13.709	- 16.305	- 58.877	10.057	14.345	3.606	- 3.313	12.816	123.779	141.017	186.617	184.247	- 225.991
A27 Houten-Hoopolder: Beeldslijp Grote Rivieren	- 4.000							50.000		5.800	16.200			- 4.000
Afspraken zesde VGR van het HWBP-2	50.000													
Cyber Security	22.000													
Ecologische toplaag steenbestoring Oosterschelde	- 3.250													
Eenvoudig Beter	- 4.009													
GDI	- 5.752													
INDEX 2015	21.271	1.639	1.764	883	787	1.139	1.454	1.528	1.874	1.885	1.501	1.794	1.844	1.938
Innovatieve zandsuppletties	- 18.000									- 18.000				
Omzetting niet-kerntaken in kerntaken Rijkswaterstaat	1.285	16.305	13.279	- 10.057	- 8.045	- 3.606	- 3.745	- 3.745	- 12.816	- 9.573	- 7.782	- 7.784	8.827	
Ontvangstenmeevallers waterveiligheidsprojecten	54.296	1.244	1.236	3.117	3.213	2.861	2.546	- 11.128	2.126	16.899	2.499	2.206	- 44.393	21.393
Saldo van mee- en tegenvallers	- 6.300	396	45.598											538
Toezegging Zandhonger Oosterschelde	- 1.300							7.058						
WTI	- 1.300													
Mutaties Miljoenennota 2016	26.238	- 4.154	16.305	58.877	- 10.057	- 14.345	- 3.606	28.313	- 12.816	- 6.989	8.418	- 7.784	- 51.483	19.869
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.03 Investeringsruimte	3.600	- 17.863	0	0	0	0	0	25.000	0	122.790	149.435	178.833	132.764	245.860
Project de Kier	0	3.600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2015: Project de Kier	0	0	0	0	0	0	0	25.000	0	122.790	149.435	178.833	132.764	245.860
Mutaties Najaarsnota 2015	0	- 3.600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.03 Investeringsruimte	3.600	- 3.600	0	0	0	0	0	25.000	0	122.790	149.435	178.833	132.764	245.860
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 5.04 Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 5 Netwergebonden kosten en overige uitgaven	Totaal mutatie	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.04 Saldo van de afgesloten rekeningen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.04 Saldo van de afgesloten rekeningen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.04 Saldo van de afgesloten rekeningen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 Netwerkggeb.kosten en ov.utfg.		216.347	223.339	216.340	225.997	265.534	291.970	263.316	242.150	266.626	387.404	379.166	424.766	424.088	462.475
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2015 Netwerkggeb.kosten en ov.utfg.		219.965	230.249	222.080	184.639	251.966	254.463	242.393	231.703	250.332	368.793	381.031	427.131	426.453	464.840
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 Netwerkggeb.kosten en ov.utfg.		249.743	270.063	273.725	276.703	274.026	272.193	270.951	292.359	269.882	394.469	422.253	452.145	407.810	517.050
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2015 Netwerkggeb.kosten en ov.utfg.		250.592	274.563	273.725	276.703	274.026	272.193	270.951	292.359	269.882	394.469	422.253	452.145	407.810	517.050
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 5.09 Ontv.Netwerkggeb.kosten en ov.ontv.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.09 Ontv.Netwerkggeb.kosten en ov.ontv.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.09 Ontv.Netwerkggeb.kosten en ov.ontv.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.09 Ontv.Netwerkggeb.kosten en ov.ontv.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015		-37.943	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen		-37.943	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen		-37.943	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 5.10 Saldo van de afgesloten rekeningen		-37.943	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk

Artikel 6 Bijdragen andere begrotingen Rijk	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2015 art.ond.6.09 Ten laste van begroting lenM	1.124.584	1.064.247	971.113	883.565	836.177	815.254	1.169.079	910.697	916.652	1.008.497	1.007.723	1.004.175	987.064	965.649
Mutaties Voorjaarsnota 2015	-74.609	770	770	740	75.365	365	365	365	365	365	365	365	365	365
Stand eerste suppletioire begroting 2015 art.ond.6.09 Ten laste van begroting lenM	1.049.975	1.065.017	971.883	884.305	911.542	815.619	1.169.444	911.062	917.017	1.008.862	1.008.088	1.004.540	997.429	966.014
AZ7 Houten-Hoopolder: Beeldslijn Grote Rivieren	-4.000												-4.000	
Basis ICT	7.800												1.047	6.753
Bijdrage Deltaprogramma MIRT Waterveiligheid	50				50									
Eenvoudig Beter	-4.009													
GDI	-5.752	-4.009	-657	-540	-389	-362	-362	-362	-362	-362	-362	-362	-362	-362
Kaasschuif Bodemsanering/DF	0	-46.752	10.752	12.000	12.000	12.000								
Verdeling Netwerkovestigende kosten	386.036	37.023	32.606	29.428	28.358	28.332	28.410	28.589	28.612	28.911	29.050	29.044	29.080	28.593
Leegboeken restant artikel 18.12	538													538
Loonbijstelling 2015	7.891	556	548	569	569	564	564	564	564	564	564	564	564	564
P-direct Optimaal Verbinden		-184	-184	-184	-184	-184	-184	-184	-184	-184	-184	-184	-184	-184
Prijsbijstelling 2015	49.589	4.409	3.577	3.545	3.364	3.281	3.281	3.281	3.281	3.281	3.281	3.281	3.280	3.281
Ramingsbijstelling	0	-35.000	-115.000					150.000						
SAP centralisatiebeheer		-500	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Mutaties Miljoenennota 2016	5.339	-45.365	-68.958	43.818	42.768	42.651	30.709	180.888	30.911	31.210	31.349	31.343	28.425	38.183
Stand ontwerpbegroting 2016 art.ond.6.09 Ten laste van begroting lenM	1.055.314	1.019.652	902.925	928.123	954.310	858.250	1.200.153	1.091.950	947.928	1.040.072	1.039.437	1.035.883	1.025.854	1.004.197
Provinciefonds: Ooijen Wanssum	-2.707													
Provinciefonds: Zoetwatermaatregelen	-630													
Zandhonger Oosterschelde	30													
Loonakkoord	1.149													
Mutaties Najaarsnota 2015	-2.158	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede suppletioire begroting 2015 art.ond.6 Bijdr.t.l.v. begroting Hoofdstuk XII	1.053.156	1.019.652	902.925	928.123	954.310	858.250	1.200.153	1.091.950	947.928	1.040.072	1.039.437	1.035.883	1.025.854	1.004.197
Totaal ontvangsten stand ontwerpbegroting 2015 Bijdr. andere begr. Rijk	1.124.584	1.064.247	971.113	883.565	836.177	815.254	1.169.079	910.697	916.652	1.008.497	1.007.723	1.004.175	987.064	965.649
Totaal ontvangsten stand eerste suppletioire begroting 2015 Bijdr. andere begr. Rijk	1.049.975	1.065.017	971.883	884.305	911.542	815.619	1.169.444	911.062	917.017	1.008.862	1.008.088	1.004.540	997.429	966.014
Totaal ontvangsten stand ontwerpbegroting 2016 Bijdr. andere begr. Rijk	1.055.314	1.019.652	902.925	928.123	954.310	858.250	1.200.153	1.091.950	947.928	1.040.072	1.039.437	1.035.883	1.025.854	1.004.197
Totaal uitgaven stand tweede suppletioire begroting 2015 Bijdr.t.l.v. begroting Hoofdstuk XII	1.053.156	1.019.652	902.925	928.123	954.310	858.250	1.200.153	1.091.950	947.928	1.040.072	1.039.437	1.035.883	1.025.854	1.004.197

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit														
Totaal mutatie														
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 7.01 Real.progr.Kaderrichtlijn water	38.827	42.464	38.140	40.057	55.001	81.861	47.861	47.861	47.861	43.861	43.861	43.861	43.861	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015	1.000	-20.332	-12.500	-3.017	283	-2.117	34.783	-717	-717	3.283	3.283	3.283	-6.515	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 7.01 Real.progr.Kaderrichtlijn water	39.827	22.132	25.640	37.040	55.284	79.744	82.644	47.144	47.144	47.144	47.144	47.144	37.346	0
Prijsstelling 2015	2.354	85	98	142	205	306	317	181	181	181	181	181	181	143
Mutaties Miljoenennota 2016	153	85	98	142	205	306	317	181	181	181	181	181	181	143
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 7.01 Real.progr.Kaderrichtlijn water	39.980	22.217	25.738	37.182	55.489	80.050	82.961	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	37.489	0
Saldo 2015; Waterkwaliteit	0	-12.193	12.193											
Mutaties Najaarsnota 2015	-12.193	12.193												
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 7.01 Real.progr.Kaderrichtlijn water	27.787	34.410	25.738	37.182	55.489	80.050	82.961	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	37.489	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	7.943	2.122	3.264	764	764	20.809	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	7.943	2.122	3.264	764	764	20.809	0	0	0	0	0	0	0	0
Prijsstelling 2015	136	8	12	3	3	80	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016	30	8	12	3	3	80	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	7.973	2.130	3.276	767	767	20.889	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo 2015; Waterkwaliteit	0	-1.802	1.802											
Mutaties Najaarsnota 2015	-1.802	1.802												
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 7.02 Overige aanlegprojecten Waterveiligheid	6.171	3.932	3.276	767	767	20.889	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2015 investeren in waterkwaliteit	46.770	44.586	41.404	40.821	53.765	102.670	47.861	47.861	47.861	43.861	43.861	43.861	43.861	0
Totaal uitgaven stand eerste supplettoire begroting 2015 investeren in waterkwaliteit	47.770	24.254	28.904	37.804	54.048	100.553	82.644	47.144	47.144	47.144	47.144	47.144	37.346	0
Totaal uitgaven stand ontwerpbegroting 2016 investeren in waterkwaliteit	47.953	24.347	29.014	37.949	54.256	100.939	82.961	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	37.489	0
Totaal uitgaven stand tweede supplettoire begroting 2015 investeren in waterkwaliteit	33.958	38.342	29.014	37.949	54.256	100.939	82.961	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	37.489	0
investeren in waterkwaliteit	33.958	38.342	29.014	37.949	54.256	100.939	82.961	47.325	47.325	47.325	47.325	47.325	37.489	0
Ontwerpbegroting 2015 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Voorjaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand eerste supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Miljoenennota 2016	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2016 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties Najaarsnota 2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stand tweede supplettoire begroting 2015 artikelonderdeel 7.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

B. Projectoverzichten

In deze bijlage zijn de MIRT projecttabellen met de realisatieprojecten alsmede de verkenningen en planuitwerking programma's opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt. Deze MIRT-tabellen zijn voorzien van toelichtingen indien sprake is van een wijziging in het kasbudget 2015, een wijziging in het taakstellend projectbudget en/of als wijzigingen optreden in de oplevering van het project ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2016 (Kamerstukken II, 2015/2016, 34 300 A, nr. 2). In de kolom vorig is de stand Ontwerpbegroting 2016 opgenomen. Ten aanzien van de toelichtingen wordt rekening houdend met de normering zoals eerder met uw Kamer is gedeeld.

Artikel 1 Investeren in waterveiligheid

Mutaties Najaarsnota 2015 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht tweede Hoogwaterbeschermingsprogramma (1.01.01/02)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project HWBP-2					2021	2021	
Projecten Nationaal							
HWBP-2 Rijksprojecten	3	2	199	199			
HWBP-2 Waterschapsprojecten	139	176	2.807	2.807			1
Overige projectkosten afrondingen	5	5	45	45			
Programma	147	183	3.051	3.051			
Begroting (DF 1.01.01/02)	147	183					

1. De lagere realisatie ad € 37 miljoen in 2015 op het programma HWBP-2 Waterschapsprojecten heeft met name betrekking op de deelprojecten Dijkversterking Hoeksche Waard Zuid € 20 miljoen en Kustversterking West Zeeuws Vlaanderen € 10 miljoen, beide in verband met maximum bevoorschottinggrens en Ameland Waddenzeedijk waar de aannemer een langere voorbereidingstijd nodig heeft dan werd voorzien € 6 miljoen.

Mutaties Najaarsnota 2015 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Ruimte voor de Rivier (1.01.03)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project RvdR					2019	2019	
Projecten Nationaal							
Projectbudget RvdR afrondingen	378	378	2.386	2.386			
Programma	378	378	2.386	2.386			
Begroting (DF 1.01.03)	378	378					

Mutaties Najaarsnota 2015 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht Maaswerken (1.01.04)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Project Maaswerken							
Projecten Limburg							
Grensmaas	2	2	150	150	2017/2024	2017/2024	
Zandmaas	18	20	407	407	2017/2020	2017/2020	
afrondingen	- 1						

<i>Projectoverzicht Maaswerken (1.01.04)</i>	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Programma	19	22	557	557			
Begroting (DF 1.01.03)							

Mutaties Najaarsnota 2015 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Verkenningen en Planuitwerkingen (1.02.01)</i>	Budget		Openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Verplicht					
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland					
EPK Planuitw. en verkenningen Waterveiligheid (mn Afsluitdijk)					
Ambitie Afsluitdijk	6	6			
	18	18			
Gebonden					
Projecten Limburg					
Ooijen-Wanssum	120	123			
Projecten Oost-Nederland					
IJsseldelta Kampen	121	121	na 2020	na 2020	
Projecten Noord-Nederland					
Integrale verkenning Legger Vlieland en Terschelling	3	3	2016	2016	
Projecten Zuidwest-Nederland					
Zandhonger Oosterschelde (Roggenplaat)	6	6	2018	2018	
Bestemd	14	15			
<i>Projecten in voorbereiding:</i>					
Projecten Nationaal					
Beheer, Onderhoud en Vervanging nieuwe aanleg (LCC)					
Steenbestortingen					
Projecten Zuidwestelijke Delta					
– Rijksstructuurvisie Grevelingen-Volkerak Zoommeer					
– Zandhonger Oosterschelde					
– Tidal Test Centre Grevelingen					
– Overige projecten in voorbereiding					
<i>Gesignaleerde risico's:</i>					
Totaal programma planuitwerking en verkenning	288	291			
Begroting DF 1.02.01	288	291			

Mutaties Najaarsnota 2015 (Bedragen x € 1 mln.)

<i>Projectoverzicht Realisatieprogr. (1.02.02)</i>	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Waterveiligheid							
Projecten Nationaal							
Programma HWBP					2020	2020	
HWBP Rijksprojecten	1	2	554	554			
HWBP Waterschapsprojecten	88	50	3.273	3.269			1
HWBP Overige projectkosten (programmabureau)	5	4	71	71			
Deltafaciliteit Deltares	3	3	25	26	2013	2013	
Maatregelen i.r.t. rivierversuiming	10	7	189	189	2018	2018	2
Overige onderzoeken en kleine projecten	14	14	1.164	1.164			
af rondingen				- 2			
Projecten Zuidwestelijke delta							
Dijkversterking en Herstel steenbekleding	39	50	814	814	2015	2015	3
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland							
Afsluitdijk	2	1	830	831	2022	2022	
Programma	162	131	6.920	6.917			

1. Op het HWBP ontstaat een hogere realisatie in 2015 van € 38 miljoen welke voor € 17 miljoen euro wordt veroorzaakt door een gewijzigd kasritme vanwege het innovatieve project POV Marcrostabieleit en voor € 2,5 miljoen vanwege hogere uitgaven voor POV Piping vanwege extra onderzoek en de verkenning Verticaal Zanddicht Geotextiel die qua kosten hun zwaartepunt kennen in 2015. De beschikking voor 2015 valt daarmee hoger uit dan geprogrammeerd (€ 2,0 miljoen). Daarnaast zijn er hogere uitgaven op het project Opijnen-Ophemert voor € 5 miljoen en wordt er € 10 miljoen meer betaald aan kleinere (< € 25 miljoen) HWBP-projecten. De uitgaven voor Fort Vuren-Waardenburg vallen € 2,5 miljoen hoger uit doordat de geplande verkenningen duurder zijn uitgevallen dan geprognosticeerd.
2. Het deelproject «Afferdense en Deestse Waarden» kreeg te kampen met niet voorziene kwelproblematiek. Deze is inmiddels opgelost en het project is in 2015 herstart. De werkzaamheden door de aannemer hebben sneller plaatsgevonden dan werd verwacht. Als gevolg hiervan zijn de geprognosticeerde uitgaven hoger dan het begrote budget.
3. De prognose van het programma dijkversterkingen en herstel steenbekledingen is naar beneden bijgesteld. Naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State deze zomer dient het ontwerp van de vooroeververdedigingen in de Oosterschelde aangepast te worden. Hierdoor wordt de uitvoering van de werkzaamheden vertraagd. De werkzaamheden voor het project herstel steenbekledingen wordt dit jaar afgerond. De niet benutte middelen betreffen een deel van de risicoreservering.

Artikel 2 Investeren in zoetwatervoorziening

Mutaties Najaarsnota 2015 (Bedragen x € 1 mln.)

Verkenningen en planuitw.programma (2.02.01)	Budget		Oplevering/ openstelling		Toelichting
	Huidig	Vorig	Huidig	Vorig	
Projectomschrijving					
Verplicht					
Projecten Nationaal					
EPK Planuitwerking en verkenningen Zoetwatervoorziening	15	14			
Projecten Brabant					
Roode Vaart	10	10			
Bestemd					
–					
afrondingsverschillen					
Totaal programma planuitwerking en verkenning	25	24			
Begroting DF 2.02.01	25	24			

Mutaties Najaarsnota 2015 (Bedragen x € 1 mln.)

Projectoverzicht realisatieprogramma (2.02.02)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projecten Zoetwatervoorziening							
Projecten Nationaal							
Innovatie KRW	0	5	75	75			1
Projecten Zuidwestelijke Delta							
Besluit Beheer Haringvlietsluizen	5	4	76	76	2018	2018	
Overige projecten							
Luwtemaatregelen Hoornse Hop	0	2	8	8	2020	2020	2
Zoetwatermaatregelen	2	2	144	144			
Afrondingen		-1	-1	-1			
Programma	7	12	302	302			

Projectoverzicht realisatieprogramma (2.02.02)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Oplevering		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Begroting (DF 2.02.02)	7	12					

1. De subsidieregeling Innovatie Kaderrichtlijn Water is afgerond. De werkelijke kosten zijn lager uitgevallen dan begroot. Deze middelen zijn niet benodigd in 2015 en worden doorgeschoven naar de Programmaruimte in 2016.
2. De planuitwerkingskosten van het project Luwtemaatregelen Hoornse Hop die voor 2015 begroot waren zullen pas in 2016 worden gerealiseerd.

Artikel 7 Investeren in waterkwaliteit

Mutaties Najaarsnota 2015 (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma Kaderrichtlijn water (7.01.01)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten waterkwaliteit							
Projecten nationaal							
KRW 1e tranche	22	34	40	40	2015	2015	1
KRW 2e en 3e tranche afrondingen	6	6	575	575	2027	2027	
Totaal programma	28	40	615	615			

1. Bij het verbeterprogramma waterkwaliteit worden een aantal afrondende werkzaamheden die niet noodzakelijk zijn om het doelbereik Kader Richtlijn Water 2015 te behalen uitgevoerd in 2016. De gekozen contractvorm is zodanig dat de opdrachtnemer deze vrijheid heeft in de planning mits het te behalen doelbereik niet in gevaar komt. Tevens vindt na 2015 de financiële afwikkeling van de eerste tranche plaats.

Mutaties Najaarsnota 2015 (Bedragen x € 1 mln.)

Realisatieprogramma waterkwaliteit (7.02.01)	Kasbudget 2015		Projectbudget		Openstelling		Toelichting
	huidig	vorig	huidig	vorig	huidig	vorig	
Projectomschrijving							
Projecten waterkwaliteit							
Projecten nationaal							
Verruiming vaargeul Westerschelde		0	24	24	2010	2010	
Projecten Noord-Holland, Utrecht en Flevoland							
Natuurlijker Markermeer	2	4	8	8	2015	2015	1
Projecten Zuidwestelijke delta							
Natuurcompensatie Perkpolder afrondingen	3	3	3	3	2015	2015	
	1	1	1	1			
Totaal programma	6	8	36	36			
Begroting DF 7.02.01	6	8					

1. Het project heeft te maken gehad met een claim van een opdrachtnemer als gevolg van de vondst van in totaal acht Niet Gesprongen Explosieven (NGE) tijdens de aanleg van het moeras in het Markermeer. De claim is ondertussen afgehandeld. De oplevering van het project is eind 2015. Het resterende budget schuift door naar 2016 in verband met een aantal afrondende taken en financiële vereffeningen.